

ABLV

BANKING / INVESTMENTS \ ADVISORY

Pasaules finanšu tirgus: augusta karstākās tēmas

Saturs

2012. gada augusta rezultāti	2
Finanšu-ekonomiskās sistēmas stāvoklis	3
Pasaules akciju tirgus	6
Pasaules valūtas tirgus	10
Zelts	12
Sudrabs	13
Platīns	14
Pallādijs	15
Nafta	16
Informācija par apskatu	17

2012. gada augusta rezultāti

Augustā publicētās makroekonomiskās atskaites, tai skaitā vairums Eiropas valstu IKP rādītāji 2012. gada 2. ceturksnī, apstiprina pasaules ekonomisko procesu atslābšanu, it īpaši attīstītajā Eiropā.

Eiropas IKP nokritis par 0,2% (q/q), turklāt Portugālē tas samazinājies par 1,2%, bet Kiprā par 0,8%, Itālijā par 0,7%, Spānijā par 0,4% (Īrijas un Grieķijas dati vēl nav pieejami, bet paredzams, ka Grieķijā IKP nokritīs par 6,2% y/y).

Ārkārtīgi sarežģīta situācija šobrīd veidojas pasaules ražošanas sektorā, kur Eiropas valstīs novērotās problēmas parādījušās arī ASV un pat pasaules ražošanas lokomotīvē – Ķīnā.

Arī korporatīvajā līmenī situācija nav tā labākā. Saskaņā ar amerikāņu kompāniju indeksa S&P 500 datiem uz 2012. gada 2. ceturksņa beigām peļņas pieaugums ir tikai par 0,05% (iepriekšējā ceturksnī tas bija par 7%).

Daudz sliktāki bija Eiropas korporāciju rezultāti, kur to indekss BE 500 (500 lielākie Eiropas uzņēmumi) uzrādīja peļņas kritumu ceturksnī par 10,8%!

Finanšu tirgus dalībnieku uzmanības centrā augustā joprojām bija parādu krīze eirozonā. Tomēr mēnesis šoreiz aizvadīts diezgan mierīgi, bez negatīvām ziņām.

Negatīvu ziņu trūkums ļāva vairumam akciju tirgu augustā turpināt pieaugt un pasaules indekss MSCI mēneša laikā izauga vēl par 2,3% pēc 1,2% pieauguma jūlijā un 4,9% pieauguma jūnijā.

Tai pat laikā situācija attīstības valstu akciju tirgos bija mazāk pozitīva. Ņemot vērā Ķīnas un Honkongas tirgus kritumu, MSCI EM indekss mēnesi noslēdza ar kritumu par 0,5%.

Valūtu tirgū augusts tika aizvadīts uz dolāra vājināšanas fona pret vairumu vadošajām attīstītajām un attīstības valūtām, bet šīs kustības bija nenozīmīgas.

Dārgmetālu tirgū mēnesis iezīmējās ar ievērojamu cenu kustību pret dolāru un visi metāli uzrādīja ievērojamu pieaugumu – sudrabs par 13,2%, platīns par 8,6%, pallādijs par 6,5%, bet zelts par 4,8%.

Naftas tirgū turpinājās nozīmīgs cenu pieaugums un Brent markas naftas barels izauga par 7,5%, pēc 11% pieauguma jūlijā, sasniedzot 115 USD līmeni. Turpināja arī paplašināties spreds starp Brent un WTI markām, sasniedzot 20 USD mēneša beigās.

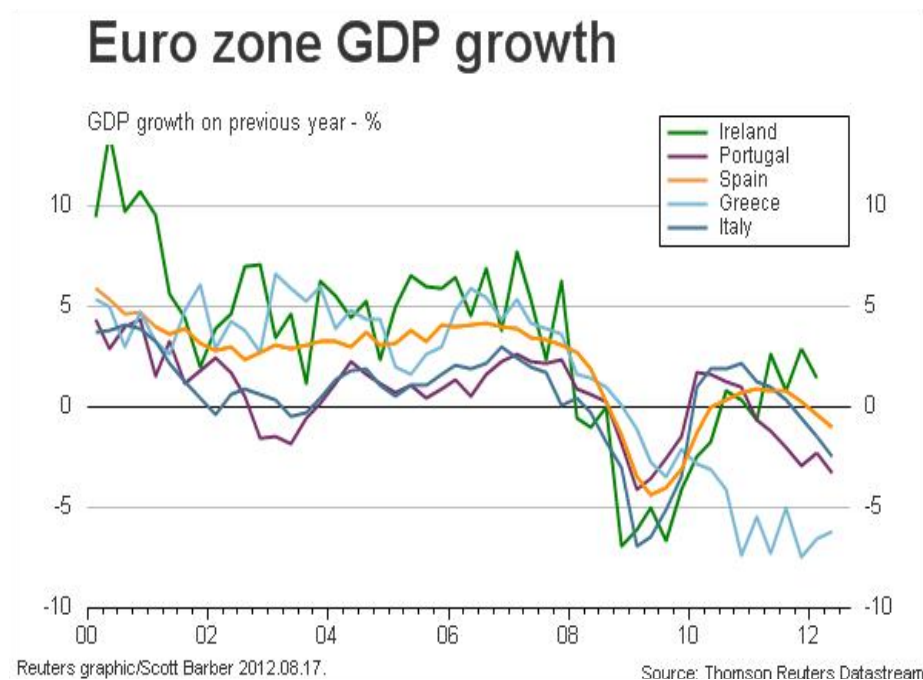
Finanšu-ekonomiskās sistēmas stāvoklis

Augustā publicētās makroekonomiskās atskaites, tai skaitā vairums Eiropas valstu IKP rādītāji 2012. gada 2. ceturksnī, apstiprina pasaules ekonomisko procesu atslābšanu, it īpaši attīstītajā Eiropā.

Eirozona ekonomika 2012. gada 2. ceturksnī nokrita par 0,2%, pēc tās nulles pieauguma 2012. gada 1. ceturksnī un 0,3% krituma 2011. gada 4. ceturksnī. Šobrīd var runāt par ekonomikas atkārtotu ieslīgšanu recesijā pēc dziļās 2008.-2009. gada recesijas.

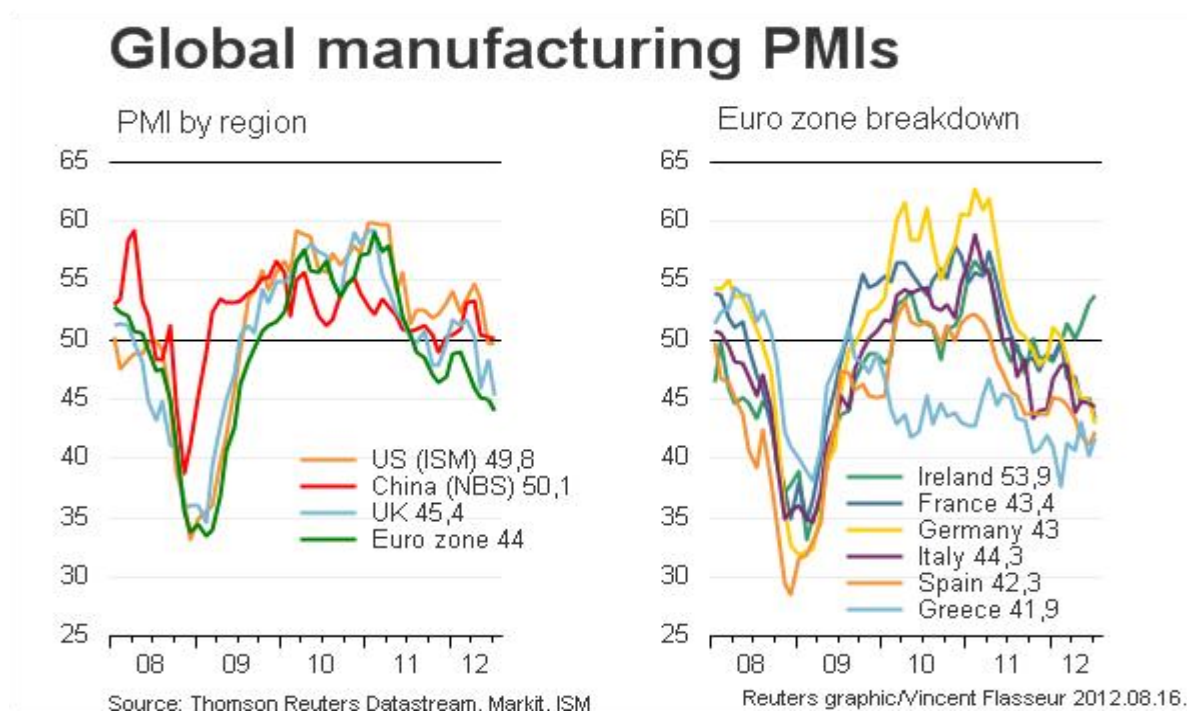
Kas attiecas uz eirozona problēmvalstu ekonomikām, tad vairums no tām recesijā ieslīga jau agrāk un diezgan dziļi (sk.zīm.1).

Zīm. 1. Eirozona problēmvalstu IKP izmaiņu dinamika, y/y

Stagnācijas tendences novērojamas arī pasaules ražošanas sektorā, kur vairumā vadošo pasaules ekonomiku novērojams biznesa aktivitātes indeksa kritums zem līdzsvara līmeņa 50 (sk.zīm.2).

Zīm. 2. Ražošanas sektora biznesa aktivitātes indeksa kustības dinamika

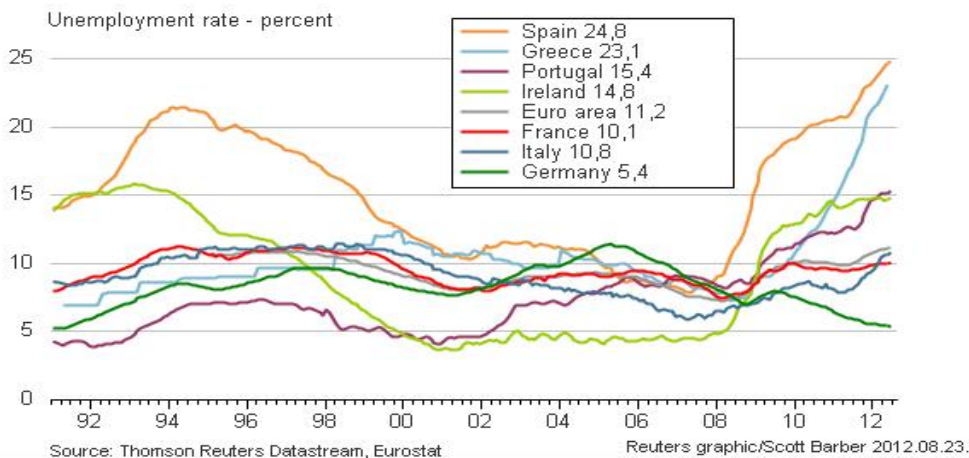

Savukārt ASV ražošanas aktivitātes indekss augustā bija 49,6, kas norāda uz to, ka jau trešo mēnesi pēc kārtas šis sektors samazinās. Sektora problēmas aizvēlušās arī līdz pasaules ražošanas lokomotīvei – Ķīnai, kur PMI augustā gan pēc HSBC, gan valdības versijām nokrita līdz minimumam, kurš tika sasniegts 2011. gada novembrī.

Pirmais līdz 47,8 jau otro mēnesi pēc kārtas atrodas zemāk par 50, bet otrais līdz 49,2, nolaižoties zem līdzsvara līmeņa pirmo reizi 9 mēnešu laikā. Cita būtiska problēma pasaules ekonomiskajiem procesiem ir bezdarba pieaugums, it īpaši eirozonas problēmvalstīs (sk.zīm.3).

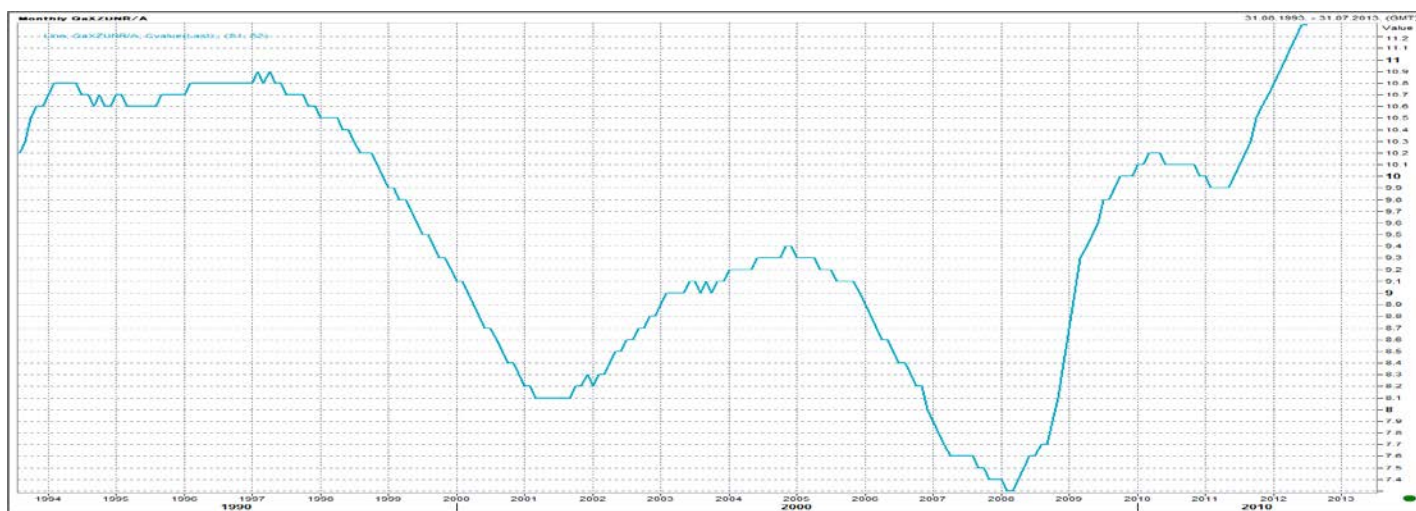
Zīm. 3. Vairāku eirozonas valstu bezdarba līmeņu izmaiņu dinamika

Euro zone unemployment

Savukārt augustā publicētie dati par bezdarba līmeni eirozonā jūlijā uzrādīja kārtējo vēsturisko rekordu: 11,3% (sk.zīm.4).

Zīm. 4. Eirozonas bezdarba līmeņa izmaiņu dinamika, mēnešu līnija

Informācijas avots: Thomson Reuters

Jūlijā izauga arī bezdarba līmenis ASV - līdz 8,3% līmenim. Tas pieaug jau pēdējos trīs mēnešus (sk.zīm.5).

Zīm. 5. ASV bezdarba līmeņa izmaiņu dinamika

Informācijas avots: Thomson Reuters

Šādā situācijā, FRS vadītājs Bens Bernanke savā 31. augusta runā deva spēcīgu signālu par iespējamu centrālās bankas lēmumu ieviest jaunus ekonomikas stimulus, kas varētu notikt bankas sēdē 13. septembrī.

Iespējams, ka tas būs lēmums pagarināt zemo likmju periodu no 2014. gada līdz 2015. gadam, bet, iespējams, jaunas QE3 programmas palaišana.

Mūsuprāt daudz produktīvāks solis, kas palīdzētu ekonomikai, būtu lēmums, kurš līdzinātos ECB pasākumiem. Tas būtu procentu izmaksu atcelšana par banku pārlietu lielajām rezervēm, kuras glabājas centrālajā bankā (šobrīd tie ir 0,25% par gandrīz 1,5 triljoniem USD). Tas būtu papildus stimuls bankām aktivizēt reālās ekonomikas kreditēšanu.

Pasaules akciju tirgus

Negatīvu ziņu trūkums ļāva vairumam akciju tirgu augustā turpināt pieaugt un noslēgt mēnesi ar pieaugumu (sk.tab.1).

Tab. 1. Pasaules vadošo fondu indeksu kustības dinamika

Biržas indekss	P/E	Div. Yield	2003-2007	2008	2009	2010	2011	Q1 2012	Q2 2012	Jūlijs 2012	Augusts 2012	Kopš 2012 sākuma
DJI (ASV)	12.7	2.6	59.0%	-33.8%	18.8%	11.0%	5.5%	8.1%	-2.5%	1.0%	0.6%	7.1%
S&P 500 (ASV)	13.4	2.1	66.9%	-38.5%	23.5%	12.7%	0.0%	12.0%	-3.3%	1.2%	2.0%	11.9%
Nasdaq Comp. (ASV)	16.1	1.1	98.6%	-40.5%	43.9%	16.9%	-1.8%	18.7%	-5.0%	0.1%	4.3%	17.7%
GDAX (Vācija)	13.8	3.5	178.9%	-40.4%	23.8%	16.1%	-14.7%	17.8%	-7.6%	5.5%	2.9%	18.2%
FTSE (Anglija)	10.6	4.2	61.5%	-31.0%	23.2%	9.0%	-5.6%	3.5%	-3.4%	1.1%	1.3%	2.5%
CAC (Francija)	10.1	5.9	83.2%	-42.7%	22.3%	-3.4%	-17.0%	8.4%	-6.7%	3.2%	3.1%	7.7%
N225 (Japāna)	21.5	2.3	78.4%	-42.1%	19.0%	-3.0%	-17.3%	19.3%	-10.7%	-3.5%	1.7%	4.5%
RTS (Krievija)	4.8	3.7	537.9%	-72.4%	128.6%	22.5%	-22.0%	18.8%	-17.7%	2.0%	0.9%	0.7%
MICEX (Krievija)	4.4	3.8	492.3%	-67.2%	121.1%	23.2%	-16.9%	8.3%	-8.7%	1.5%	1.1%	1.4%
SSEC (Ķīna)	16	1	287.4%	-65.4%	80.0%	-14.3%	-21.7%	2.9%	-1.6%	-5.5%	-2.7%	-6.9%
HSI (Honkonga)	9.2	3.1	198.4%	-48.3%	52.0%	5.3%	-20.0%	11.5%	-5.4%	1.8%	-1.6%	5.7%
KOSPI (Koreja)	20.3	1.4	202.3%	-40.7%	49.7%	21.9%	-11.0%	10.4%	-7.9%	1.5%	1.3%	4.4%
TWII (Taivāna)	21.6	4.4	91.0%	-46.0%	78.3%	9.6%	-21.2%	12.9%	-8.6%	-0.4%	1.7%	4.6%
SENSEX (Indija)	14.1	1.5	500.7%	-52.4%	81.0%	17.4%	-24.6%	12.6%	0.1%	-1.1%	0.8%	12.5%
BOVESPA (Brazīlija)	11.8	4.6	467.0%	-41.2%	82.7%	1.0%	-18.1%	13.7%	-15.7%	3.2%	1.7%	0.5%
IPC (Meksika)	15.7	1.5	382.1%	-24.2%	43.5%	20.0%	-3.8%	6.6%	1.7%	1.3%	-3.2%	6.3%
TOP40 (Dienvidāfrika)	11.2	3.4	202.4%	-25.9%	28.6%	14.6%	-0.6%	4.0%	0.1%	2.5%	2.6%	9.5%
MSCI WD (Pasaules)			100.6%	-42.1%	27.0%	9.6%	-7.7%	11.0%	-5.9%	1.2%	2.3%	8.2%
MSCI EM (Attīstības)			326.6%	-54.5%	74.4%	16.4%	-20.4%	13.6%	-10.0%	1.6%	-0.5%	3.4%

Informācijas avots: Thomson Reuters, Bloomberg, ABLV Bank

Turklāt pasaules MSCI indekss mēneša laikā izauga vēl par 2,3%, pēc 1,2% pieauguma jūnijā un 4,9% pieauguma jūlijā. Tā rezultātā, kopš gada sākuma tas pacēlies par 8,2% (sk.zīm.6).

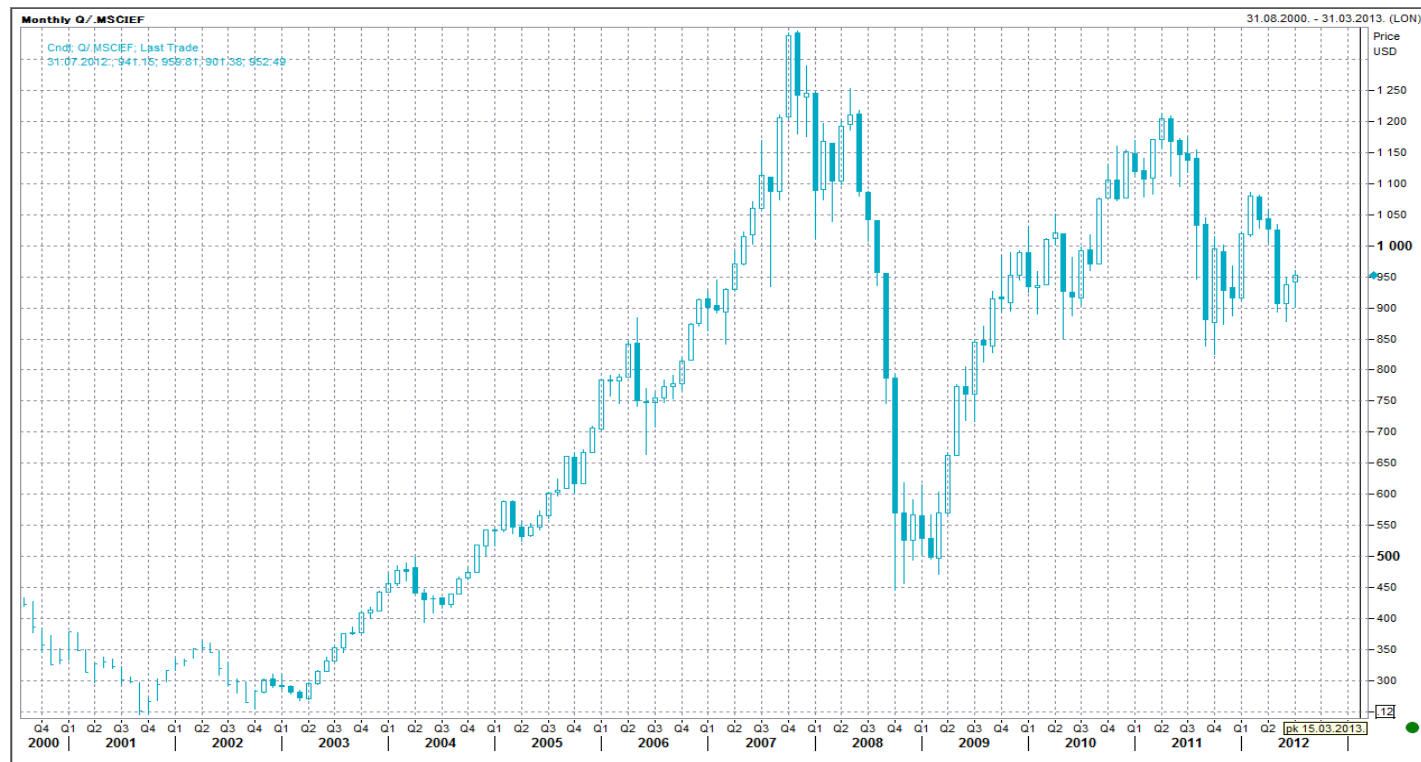
Zīm. 6. Pasaules indeksa MSCI WORLD kustības dinamika, mēnešu bāri

Informācijas avots: Thomson Reuters

Situācija attīstības valstu sektorā bija mazāk pozitīva, kur pateicoties Ķīnas un Honkongas tirgus kritumiem, indekss MSCI EM mēnesi noslēdza ar samazinājumu par 0,5% (sk.zīm.7) un tā pieaugums kopš gada sākuma bija 3,4%.

Zīm. 7. Pasaules indeksa MSCI EMERGING MARKETS kustības dinamika, mēnešu bāri

Informācijas avots: Thomson Reuters

Nelielu pieaugumu no vadošajiem pasaules indeksiem augstā uzrādīja amerikāņu augsto tehnoloģiju indekss NASDAQ, kurš mēneša laikā izauga par 4,3% (sk.zīm.8). Tas ļāva indeksam kļūt par vienu no gada pieauguma līderiem – kopš gada sākuma tas pieaudzis par 17,7% (+18,2% DAX).

Zīm. 8. Indeksa NASDAQ kustības dinamika, mēnešu bāri

Informācijas avots: Thomson Reuters

Savukārt krituma līderis starp indeksiem, kuriem sekojam līdzī, tāpat kā jūlijā, arī augustā bija Ķīnas SSEC, kurš augustā samazinājās par 2,7%. Jūnijā un jūlijā tas krita attiecīgi par 5,5% un 6,2% (sk.zīm.9). Tas nodrošināja šim indeksam vissliktāko dinamiku kopš gada sākuma: - 6,9%. Papildus negatīvismu šajā tirgū pienes arī pamanāmā Ķīnas ekonomikas izaugsmes tempu samazināšanās.

Zīm. 9. Indeksa SSEC kustības dinamika, mēnešu bāri

Informācijas avots: Thomson Reuters

Arī Krievijas RTS augustā neuzrādīja labu dinamiku un tas pieauga tikai par 0,9% (sk.zīm.10), kas gan tam ļāva atgriezties virs gada atvēršanas līmeņa.

Zīm. 10. RTS indeksa kustības dinamika, mēnešu bāri

Informācijas avots: Thomson Reuters

Mūsu vērtējums tālākajiem scenārijiem

Situācija pasaules akciju tirgū joprojām ir ārkārtīgi nestabila un parādu krīzes pastiprināšanās eirozonā var atgriezt tirgū negatīvas tendences. Tomēr var ievērot mūsu jau iepriekš piedāvāto stratēģiju ar ieeju šajā tirgū, izvēloties „cietās” kompānijas (vai indeksus) ar zemu P/E un augstām dividenžu izmaksām Div.Yield (sk.tab.1).

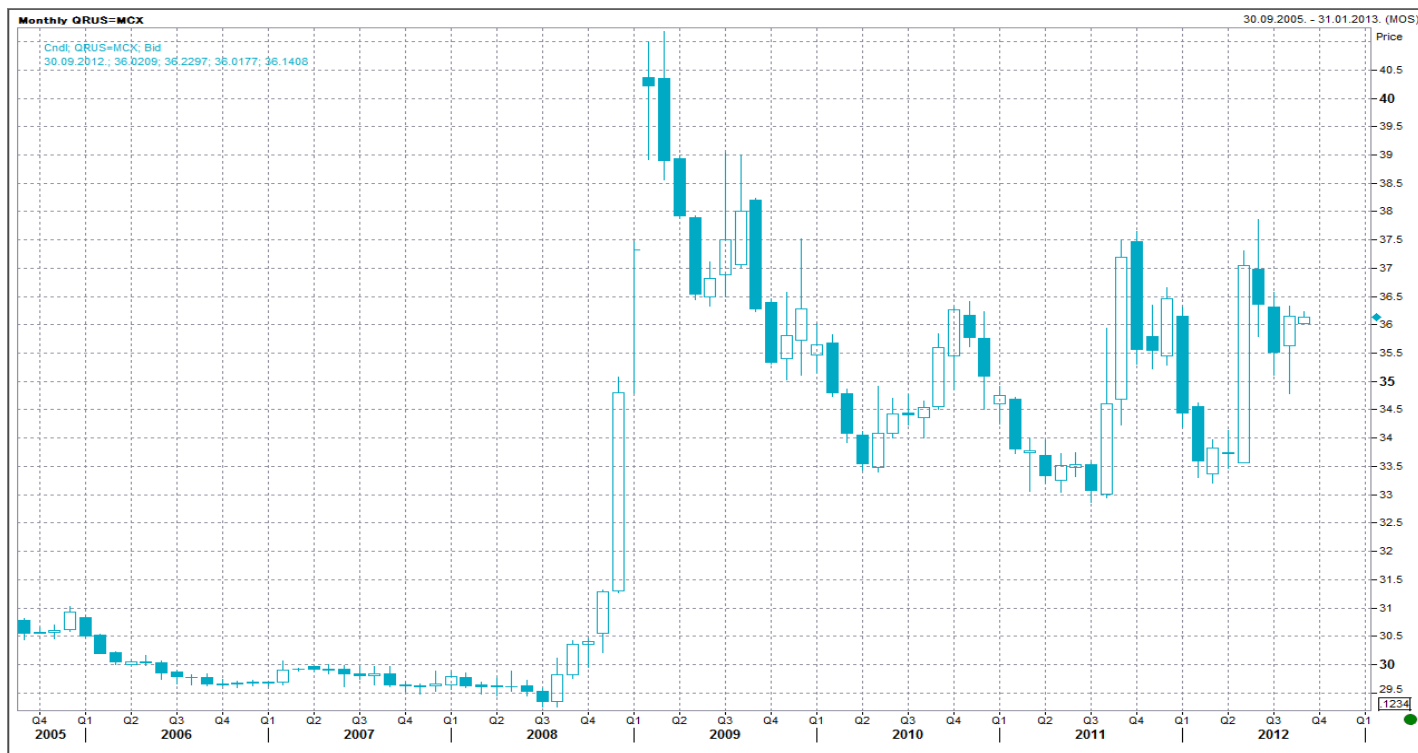
Pat ja tirgū atgriezīsies spēcīgas negatīvās tendences, augsts dividenžu līmenis ļaus investoriem pārlaist tirgus kritumu, saņemot no dividendēm stabilu cash flow, kurš pārsniedz vadošo valstu obligāciju kuponu ienesīgumu. Gadījumā, ja tirgū atjaunosies pieaugums, tad peļņu investoram nodrošinās akciju cenu pieaugums.

Pasaules valūtas tirgus

Valūtu tirgū augsts tika aizvadīts uz dolāra vājināšanas fona pret vairumu vadošajām attīstītajām un attīstības valūtām, bet šīs kustības bija nenozīmīgas.

Krievijas rublis noslēdza mēnesi bez izmaiņām pret dolāru, bet nokrita pret eiro-dolārs grozu gandrīz par 2% (sk.zīm.11).

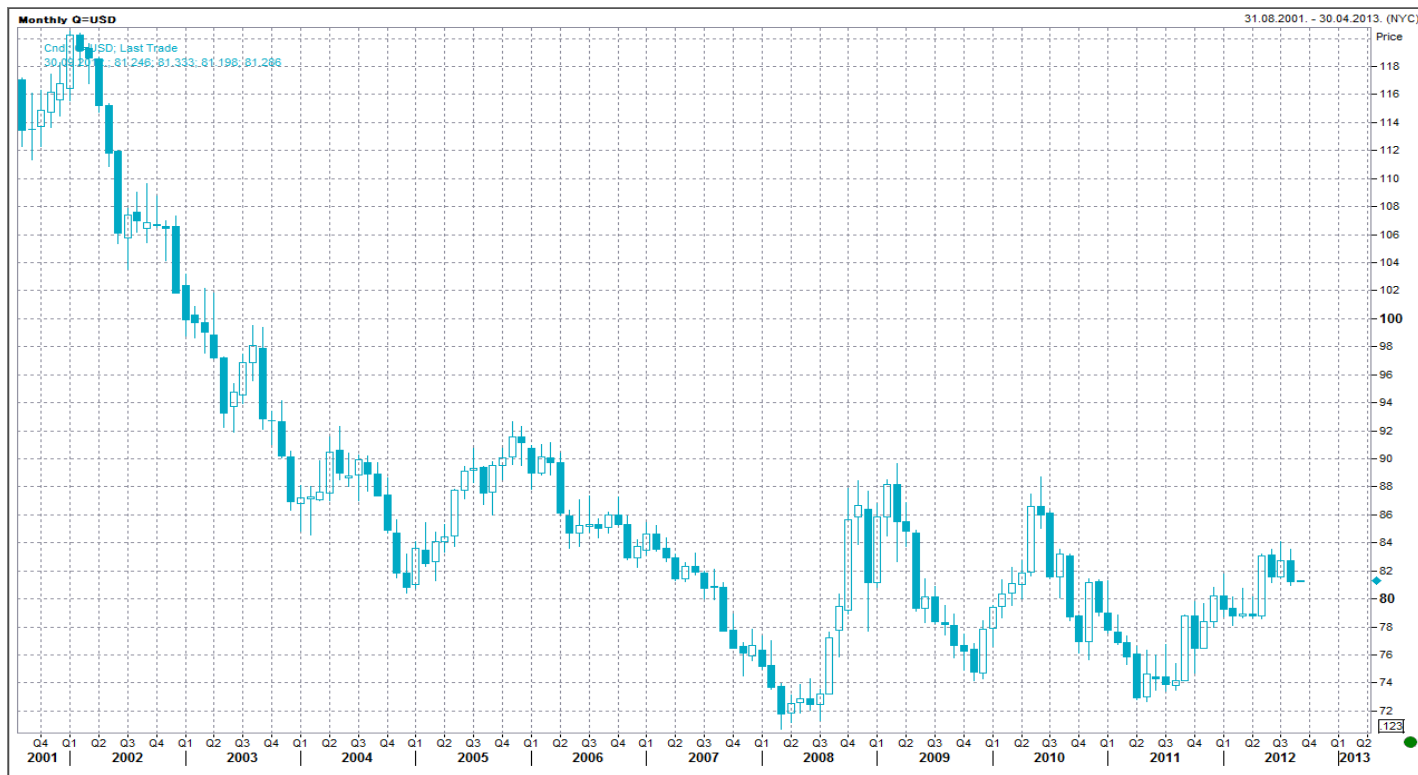
Zīm. 11. Krievijas rubļa kustības dinamika pret eiro-dolārs grozu, mēnešu bāri

Informācijas avots: Thomson Reuters

Dolāra indekss – dolāra kurss pret sešām vadošajām pasaules valūtām – mēnesi noslēdza ar kritumu par 1,8% (sk.zīm.12).

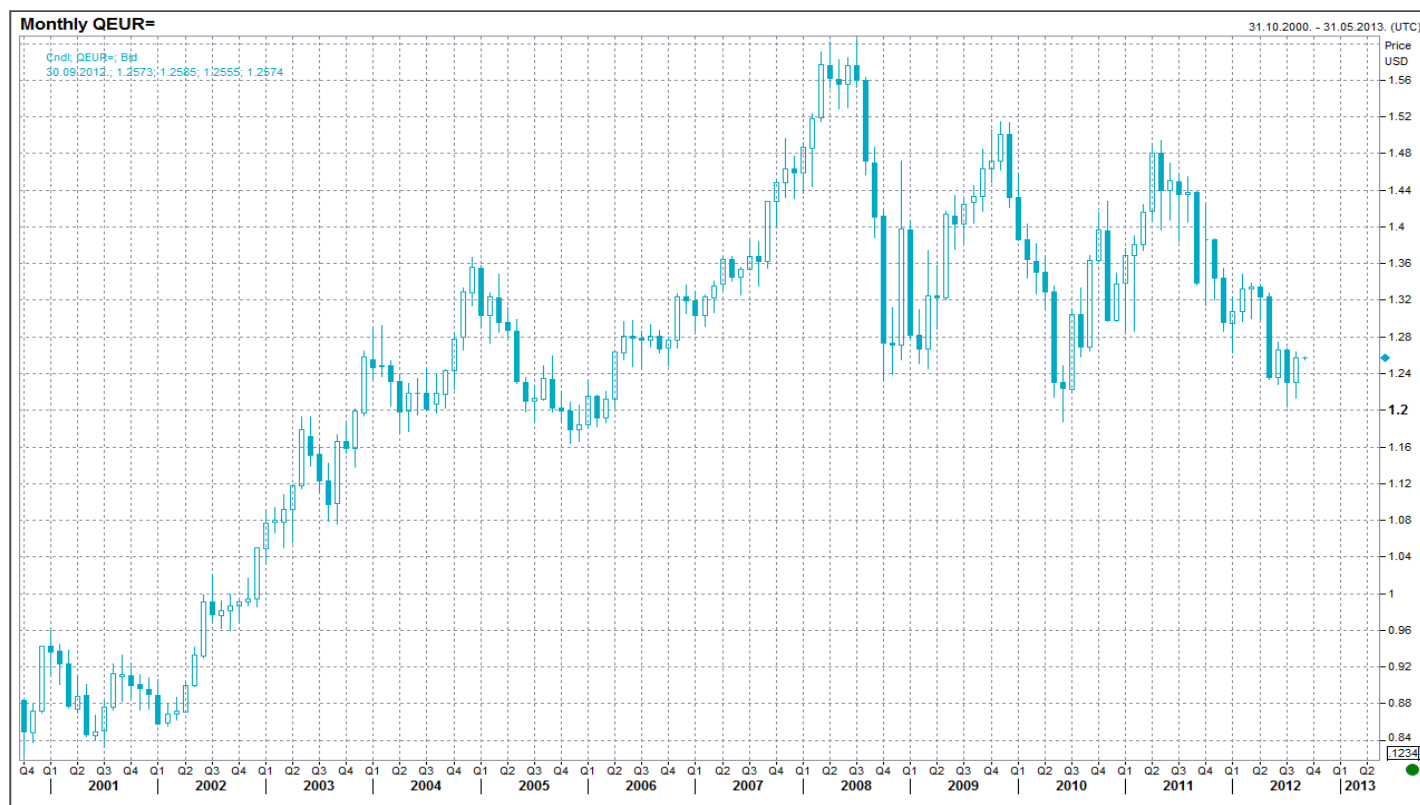
Zīm. 12. Dolāra indeksa kustības dinamika, mēnešu bāri

Informācijas avots: Thomson Reuters

Kas attiecas uz dolāra galveno konkurentu – eiro, tad šeit amerikāņu valūta mēneša laikā pazaudēja 2,2% pēc jūlija pieaugumu par 2,7% (sk.zīm.13).

Zīm. 13. Eiro kustības dinamika pret dolāru, mēnešu bāri

Informācijas avots: Thomson Reuters

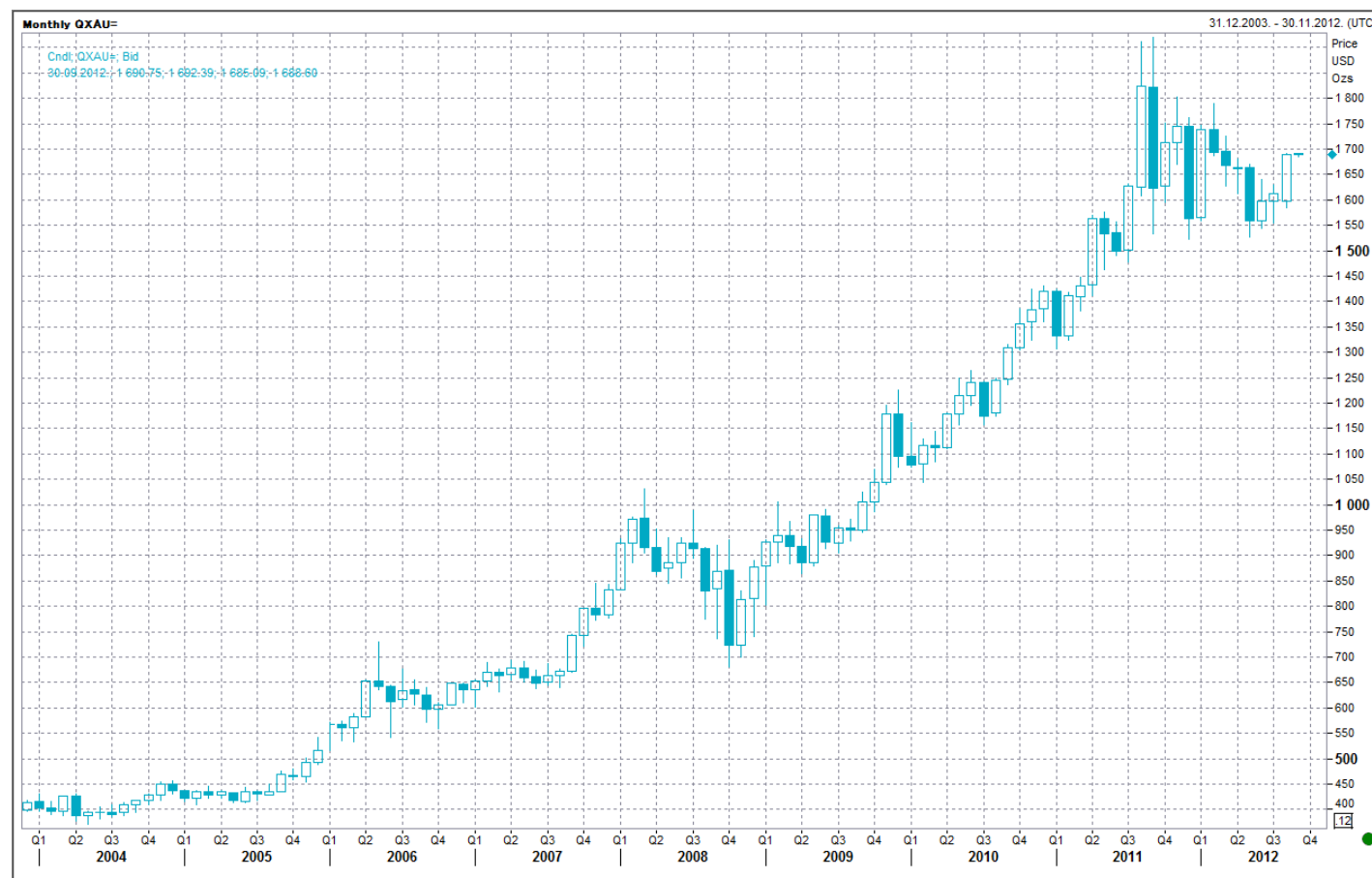
Mūsu vērtējums tālākajiem scenārijiem

Mūsu pamata prognoze eiro-dolārs tirgum paliek nemainīga. Saskaņā ar šo scenāriju sasniegtais dolāra minimums 1,6040 EUR/USD 2008. gadā ir daudzgadīga krituma trenda noslēguma punkts un sākums jaunam ilggadējam pieauguma trendam.

Atbilstoši mēs arī nemainām mūsu pamata prognozi šim tirgum. Šī prognoze paredz gada, pusotra gada laikā sasniegt eiro pret dolārs konvertācijas kursu tuvu paritātes līmenim (1 EUR/USD).

Zelta tirgū augusts bija trešais mēnesis pēc kārtas, kurā pieaug cenas. Turklāt augusta pieaugums bija būtisks – par 4,8% (sk.zīm.14) un uncies cena pietuvojās līmenim 1750 USD.

Zīm. 14. Zelta cenas kustības dinamika, mēnešu bāri

Informācijas avots: Thomson Reuters

Mūsu vērtējums tālākajiem scenārijiem

Zelta cena jau ir iegājusi mūsu mērķa koridorā 1750 – 2000 USD par unci, kuru 2011. gada sākumā uzskatījām par mērķa griestiem un kā vietu, kur varētu veidots bāze jaunam pretējam trendam. Tomēr, ņemot vērā pieauguma trenda spēku, mūsaprāt ticamāks ir scenārijs ar cenu pieauguma turpināšanos un cenas izeju koridorā 2000 – 2500 USD par unci. No tehniskā viedokļa, esošo pieauguma trendu var uzskatīt par aktīvu līdz tiks pārsista atbalsta zona pie līmeņa 1400 līdz 1500 USD par unci.

Tai pat laikā cenu kustību spekulatīvais raksturs liecina par to, ka cenas paliks augstos līmeņus ilgāku periodu. Pēc tam, ar lielu varbūtību, mēs varēsim novērot strauju cenu kritumu, kas bieži ir novērots citos spekulatīvos burbuļos. Protams, cenas var arī neatgriezties pie iepriekšējiem līmeņiem 300 līdz 400 USD par unci, bet cenu atgriešanās tuvu līmenim 1000 USD par unci ir ļoti ticama varbūtība.

Kā iespējams signāls šāda burbuļa pārplīšanai varētu būt straujš cenu pieaugums īsā laikā, kas būtu līdzīgs 2011. gada februāra-aprīļa sudraba cenu kustībai, bet ar lielāku amplitūdu un daudz īsākos termiņos.

Sudrabs

Tendences augustā sudraba tirgū bija vēl pozitīvākas, jo šeit tika fiksēts vislielākais pieaugums no dārgmetāliem – par 13,2% (sk.zīm.15).

Zīm. 15. Sudraba cenas kustība dinamika, mēnešu bāri

Informācijas avots: Thomson Reuters

Mūsu vērtējums tālākajiem scenārijiem

Spēcīgs cenu pieaugums un tam sekojošs cenu kritums 2011. gadā norāda uz to, ka šajā tirgū 2010.-2011. gada cenu burbulis tik tiešām ir pārlis. Tomēr cenu kustības tālākā dinamika pagaidām ir neskaidra un iespējams tā būs atkarīga no zelta cenas kustības dinamikas.

Platīns

Arī platīns augustā parādīja būtisku pieaugumu – par 8,6%. Unces cena pārsniedza 1500 USD (sk.zīm.16).

Zīm. 16. Platīna cenas kustības dinamika, mēnešu bāri

Informācijas avots: Thomson Reuters

Mūsu vērtējums tālākajiem scenārijiem

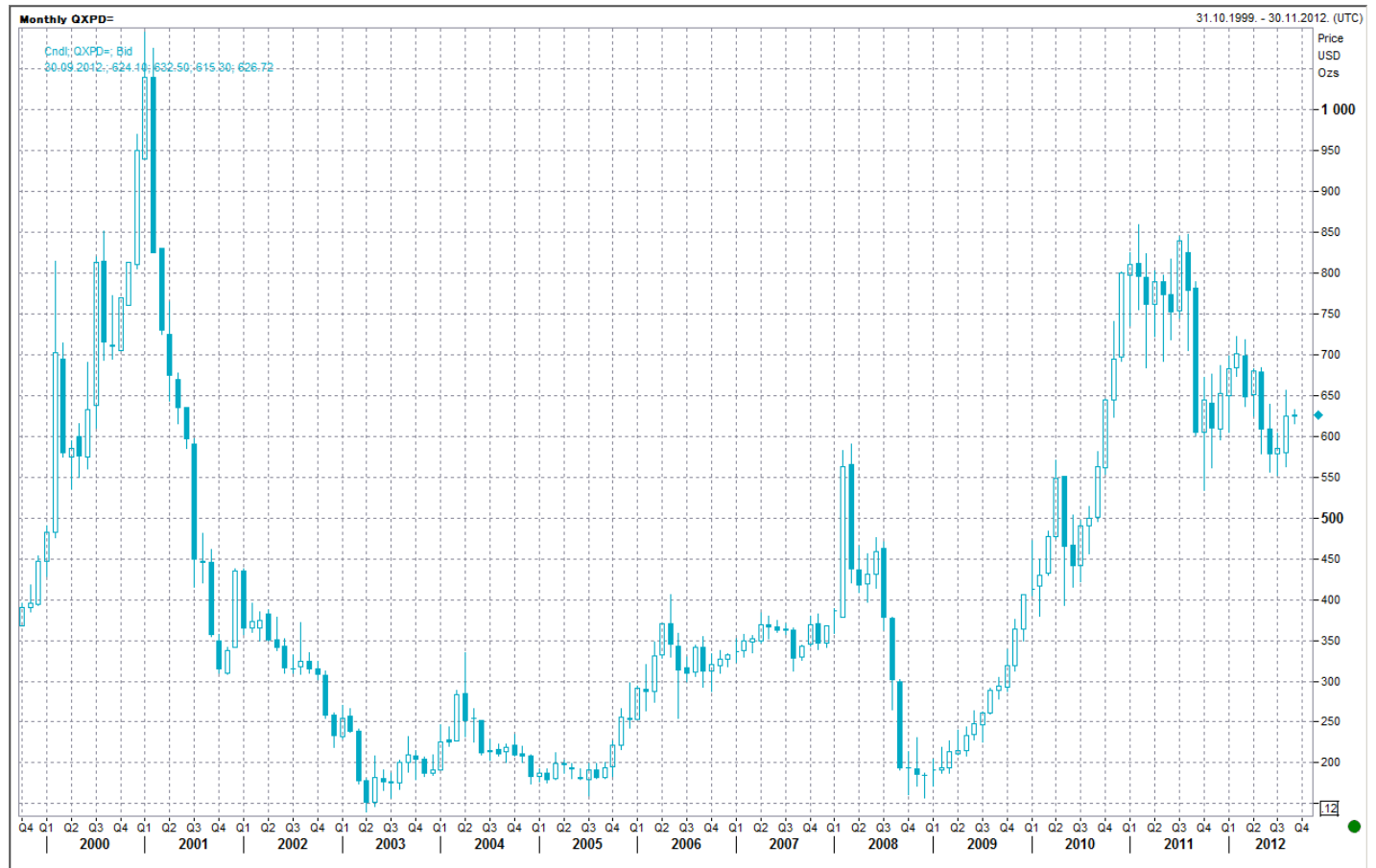
Prognozējot kustību dinamiku šajā tirgū ir jāņem vērā tas, ka no 2004. – 2008. gadam spekulanti jau „atpēlēja” šo tirgu. 2004. gadā pēc ilggadīgas vēstures platīna cena atrāvās no zelta cenas un 4 gadu laikā tās uzlidoja gandrīz trīskārtīgi (par 200%), bet pēc tam tās 2008. gadā sabruka par 65% (t.i., gandrīz trīskārtīgi).

Pēc 2008. gada korelācija starp platīna un zelta tirgiem atjaunojās, bet šobrīd lielāku pieaugumu uzrāda jau zelts. Mēs paredzam, ka gadījumā, ja atjaunosies zelta cenas pieaugums ar cenas izešanu koridorā no 2000 līdz 2500 USD par unci, tad atjaunosies arī platīna cenas pieaugums, bet tas būs mazāk nozīmīgs.

Pallādijs

Tāpat kā visi dārgmetāli arī pallādijs uzrādīja ievērojamu pieaugumu – par 6,5%. Unces cena atgriezās virs 600 USD (sk.zīm.17).

Zīm. 17. Pallādija cenas kustības dinamika, mēnešu bāri

Informācijas avots: Thomson Reuters

Mūsu vērtējums tālākajiem scenārijiem

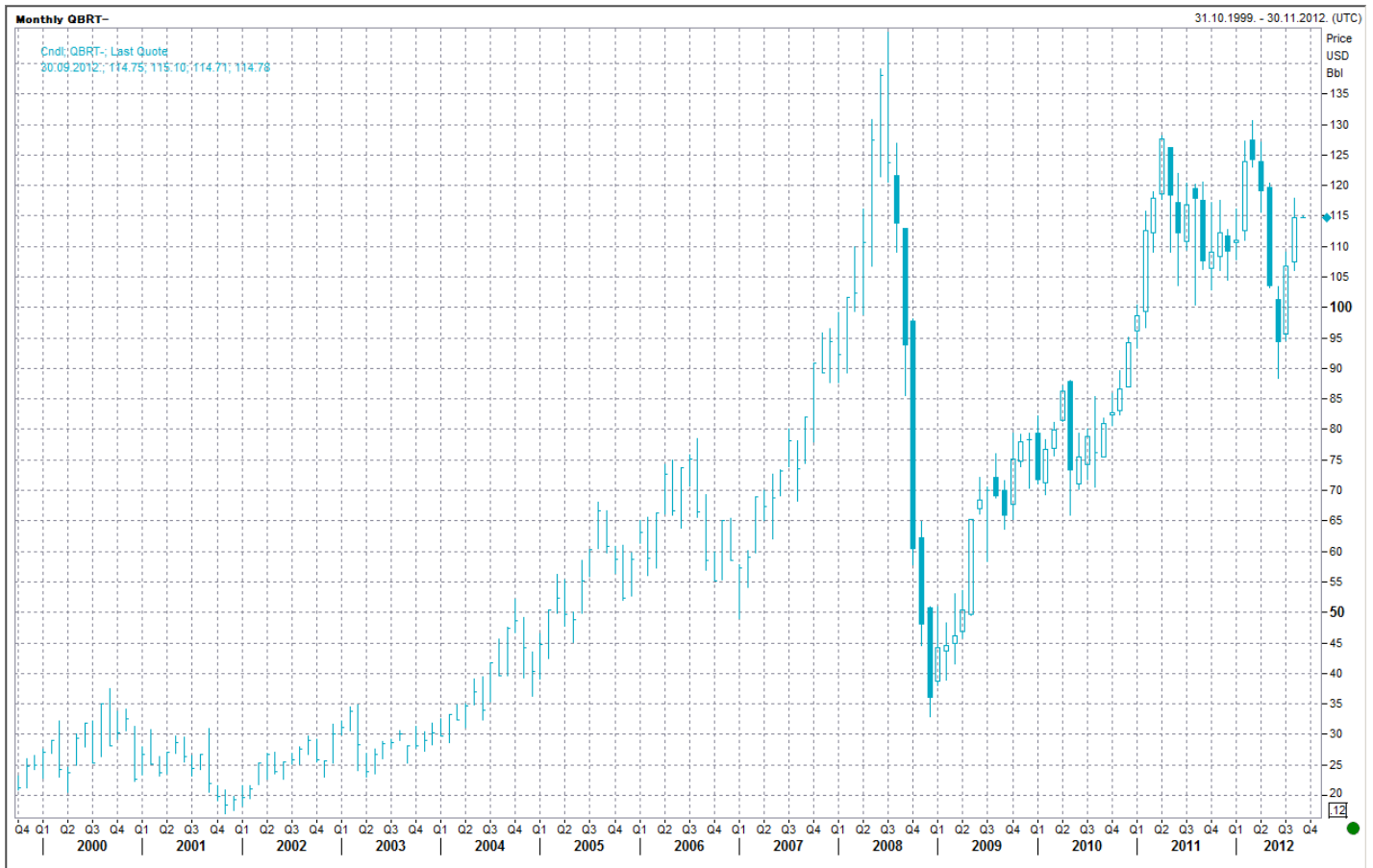
Arī pallādija tirgus ir pārdzīvojis savu „burbuļa” laikus – no 1998. līdz 2001. gadam tā cena izauga vairāk kā 5 reizes (par 400%), bet pēc tam no 2002. – 2003. gadam tā cena samazinājās 5 reizes.

No 2009. gada šajā tirgū radās jauns, daudz mērenāks pieauguma trends. Un pēc tā korekcijas 2011. gada augusta-oktobrī no 850 USD līdz 550 USD par unci, mēs sagaidām konsolidācijas turpināšanos koridorā no 550 – 750 USD par unci ar sekojošu cenu pieauguma turpināšanos.

Nafta

Naftas tirgū turpinājās nozīmīgs cenu pieaugums un Brent markas naftas barels izauga par 7,5%, pēc 11% pieauguma jūlijā, sasniedzot 115 USD līmeni (sk.zīm.18). Turpināja arī paplašināties spreds starp Brent un WTI markām, sasniedzot 20 USD mēneša beigās.

Zīm. 18. Brent naftas markas cenas kustības dinamika, mēnešu bāru

Informācijas avots: Thomson Reuters

Mūsu vērtējums tālākajiem scenārijiem

Cenu kustības maijā-jūnijā apstiprināja mūsu prognozes par to, ka šajā tirgū veidosies īstermiņa cenu korekcija ar cenu kritumu zemāk par 100 USD par barelu. Tomēr vairāku mēnešu kustība neapstiprināja mūsu prognozes par cenu konsolidāciju cenu koridorā no 85 USD līdz 105 USD par barelu vairāku mēnešu garumā. Tomēr mēs neparedzam cenu izeju uz jaunu lokālo maksimumu un daudz ticamāks izskatās scenārijs ar cenu kustību ierobežotā, bet daudz plašākā koridorā ar augšējo robežu tuvu 120 USD par barelu.

Informācija par apskatu

Šis apskats ir paredzēts izmantošanai tikai informatīvos nolūkos un nevar tikt uzskatīts par ieguldījumu rekomendāciju, ieguldījumu pētījumu vai ieguldījumu konsultāciju.

Apskata autors ir ABLV Asset Management, IPAS (jur. adrese: Elizabetes ielā 23, Rīgā) darbinieks Dr.Math. Leonīds Aļšanskis. Šajā apskatā norādītā informācija iegūta no avotiem, kas finanšu tirgos tiek uzskatīti par uzticamiem, tomēr ABLV Asset Management, IPAS vai tās darbinieki neuzņemas atbildību par iegūtās un sniegtās informācijas precizitāti un pilnību. AB.LV Asset Management, IPAS vai tās darbinieki neuzņemas atbildību par jebkuru personu zaudējumiem, kas radušies izmantojot šos apskatus savu ieguldījumu veikšanai.

Apskata autors nepaziņos par rakstā atspoguļotās situācijas un viedokļa izmaiņām.

Apskatā minētie emitenti nav iepazīstināti ar raksta saturu.

Informācija par riskiem, kas ir saistīti ar ieguldījumu darījumiem, atrodas šeit <http://www.ablv.com/lv/services/investments/brokerage/risk>